

**PIŠEM
ZA
PRAVICE**

AMNESTY
INTERNATIONAL

V Sloveniji že od 1988

**RUNG PANUSAYA
TAJSKA**

**MIRNO PROTESTIRALA,
GROZI JI DOSMRTNI ZAPOR**

PIŠEM ZA PRAVICE

20 LET PISANJA PISEM, KI SPREMINJAJO ŽIVLJENJA

Ko se skupina ljudi postavi za sočloveka, ki so mu kršene pravice in storjena krivica, so lahko rezultati izjemni.

Pred 20 leti se je majhna, a zagreta aktivistična skupina na Poljskem odločila za dan človekovih pravic, ki je 10. decembra, organizirati 24-urni maraton pisanja apelov. Ideja je resnično zaživela in maraton pisanja apelov, ki ga danes poznamo pod imenom Pišem za pravice, je postal največji svetovni dogodek za človekove pravice.

Leta 1991 je bilo napisanih 2326 pisem, v 2020 pa zbranih že 4,5 milijona pisem, tvitov, podpisov pod peticije ... V dveh desetletjih kampanje Pišem za pravice smo pomagali več kot 100 ljudem ter jih zaščitili pred nadlegovanjem in mučenjem ali pa poskrbeli, da so bili izpuščeni iz zapora, v katerem so se znašli po krivici.

Ljudje po vsem svetu kažejo moč besed, ko se povezujejo v ideji, da geografska lokacija ni ovira za solidarnost.

Letošnja kampanja podpira ljudi, ki so zaradi svojega miroljubnega aktivizma, osebnih stališč ali značilnosti, doživeli različne usode, bili pretepeni, ustreljeni, žrtve nadlegovanja ali ustrahovanja. Med njimi so LGBTI aktivisti_ke, zagovorniki okolja in mirni protestniki. V okviru akcije Pišem za pravice bomo zanje zbrali osebna sporočila solidarnosti tisočih ljudi s celega sveta. Njihovim družinam in njim samim želimo

Pisanje
apelov v
OŠ Idrija
na Pišem
za pravice
2019.

sporočiti, da niso pozabljeni in da o njihovi situaciji opozarjamo javnost.

Pri akciji Pišem za pravice se preko pisanja pisem usmerja žaromet javnosti v tiste, ki imajo moč odločanja in ukrepanja, na primer politiki_čarke v posameznih državah. Skozi pisanje in javne dogodke se dosega prepoznavnost ljudi, za katere se borimo, in pritegne mednarodna pozornost družbenih medijev.

Ljudje, ki so v preteklih letih prejeli naša solidarnostna sporočila, so povedali, kako pomemben vir moči je bila njihova srčnost.

Pogosto se tudi res spremeni oz. izboljša njihova situacija: odpravijo se obtožbe, z njimi zaporniške oblasti ravna manj grdo, spremenijo se zakoni itd.

■ Preberite več o osebah, za katere se borimo:

www.amnesty.si/pisem-za-pravice-maraton

■ Če z metodami **participatornega učenja** še niste seznanjeni, vam bo morda v pomoč priročnik **Priročnik o uporabi participatornih metod pri učenju človekovih pravic** (ki ga najdete na sola.amnesty.si/prirocniki.html).

■ Amnesty International pripravlja spletne izobraževalne tečaje o človekovih pravicah.

V slovenski Amnesty International smo v letu 2021 pripravili kratek spletni tečaj o Pišem za pravice, ki je objavljen na spletnem mestu Akademije Amnesty (www.akademija-amnesty.si/izobrazevanje/pisem-za-pravice).

PREDEN ZAČNEMO

Ta aktivnost učenja človekovih pravic lahko poteka v okviru razreda, lokalne skupnosti, družine, aktivistične skupine v živo ali preko spleta ali v kakem drugem okolju. Kot moderator_ka lahko aktivnosti prilagodite skupini, s katero delate. Razmislite o tem, kakšno znanje ima skupina o obravnavanih vprašanjih, kako velika je in kako najbolje organizirati aktivnost, da omogočite aktivno udeležbo. Pri izvedbi upoštevajte, kakšen prostor imate na voljo in morebitne omejitve. Z udeleženci_kami se pogovorite o tem, ali je zanje varno, da izvajajo aktivnosti.

Vse dejavnosti temeljijo na **metodah participatornega učenja**, ki udeležencem ne navaja le dejstev, pač pa omogoča, da raziskujejo, razpravljajo, analizirajo in postavljajo vprašanja. Ta metodologija omogoča:

- razvoj ključnih kompetenc in veščin,
- priložnost oblikovanja lastnega mnenja, postavljanja vprašanj in poglobljenega razumevanja,
- prevzemanje nadzora nad svojim učenjem in odpiranje razprav glede na interese, sposobnosti in vidike,
- dovolj prostora za čustveno vključenost in razvoj lastnega mnenja.

VAŠE BESEDE IMAJO MOČ

V SAVDSKI ARABII IZPUSTILI AKTIVISTKO

Nassima al-Sada, borka za svobodo žensk, je bila leta 2018 aretirana zaradi mirnega zagovarjanja človekovih pravic. V zaporu so jo pazniki pretepali in ji prepovedovali obiske, celo njenega odvetnika. Po vsem svetu smo zanjo napisali kar 777.611 pisem in tvtov. Izpuščena je bila junija 2021.

OČE TREH OTROK IZPUŠČEN IN PONOVO Z DRUŽINO

Član nevladne organizacije in zagovornik človekovih pravic Germain Rukuki je bil aprila 2018 na podlagi lažnih obtožb obsojen na 32 let zavora v Burundiji. Zaprli so ga, še preden je dobil priložnost prvič objeti svojega najmlajšega otroka, ki je bil rojen nekaj tednov po njegovi aretaciji. Njegova družina je zaradi strahu pred maščevanjem pobegnila iz države. Germain je bil 30. junija 2021 končno osvobojen in ponovno združen z družino. K temu je pripomoglo tudi 436.000 pisem in tvtov, ki so zahtevali njegovo izpustitev.

© Private

KORAK BLIŽJE PRAVICI V JUŽNI AFRIKI

Prijateljici Popi Qwabe in Bongeka Phungula sta bili umorjeni maja 2017, ko sta se nekega večera odpravljali na zabavo. Njuni družini sta bili zaradi nepravilnosti in zamud policijske preiskave v veliki stiski. Po prejemu 341.106 podpisov s celega sveta pod peticijo v njuno podporo je policija marca 2021 ponovno odprla primer. Zaključila je preiskavo in zadevo predala državnemu tožilstvu. »Počutim se optimistično,« je rekla sestra umorjene Popi. »Počutim se, kot da se bo končno nekaj spremenilo.«

© Private

O ČLOVEKOVIH PRAVICAH

Človekove pravice so osnovne svoboščine in nudijo zaščito vsakemu izmed nas. Temeljijo na načelih dostojanstva, enakosti in medsebojnega spoštovanja, ne glede na starost, narodnost, spol, raso, prepričanja in osebne usmeritve.

Pri pravicah gre za to, da z vami ravna pošteno in pravično in da tudi vi tako ravnate z drugimi. Ljudem nudijo možnost odločanja o svojem življenju.

Temeljne človekove pravice so univerzalne in pripadajo vsem. So neodtujljive, kar pomeni, da nam ne morejo biti odvzete. Vse pravice so enako pomembne in so med seboj povezane, nedeljive in soodvisne.

Mednarodni instrumenti (konvencije, deklaracije, drugi standardi ...) o človekovih pravicah so po grozotah, storjenih med drugo svetovno vojno, zagotovili temelj za izboljšanje nacionalne, regionalne in mednarodne zakonodaje na področju človekovih pravic. Prvi tak pomemben dokument je bila Splošna deklaracija človekovih pravic.

Človekove pravice lahko razumemo kot zakone, namenjene vladam. So obveza za vlade in državno uradništvo, da spoštujejo, varujejo in izpolnjujejo pravice ljudi znotraj njihove pristojnosti in tudi drugje.

Človekove pravice niso privilegij, ki bi ga spoštovali le, če to dopuščajo okoliščine.

Dogodek ob pisanju pism v Beninu v Afriki, december 2020.

SPLOŠNA DEKLARACIJA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Splošno deklaracijo človekovih pravic so v letih po drugi svetovni vojni oblikovali v okviru novonastalih Združenih narodov. Od sprejetja, 10. decembra 1948, predstavlja temelj mednarodnega sistema človekovih pravic. Vse države na svetu so se strinjale, da jih zavezujejo splošna načela, izražena v 30 členih tega dokumenta.

Dokument, kot že samo ime pove, je deklaracija. Vse svetovne vlade so izjavile namero, da bodo pri ravnanju s posamezniki spoštovale določene standarde. Človekove pravice so postale del mednarodnega prava. Od sprejetja deklaracije so bili na podlagi njenih načel sestavljeni številni drugi zavezujoči zakoni in sporazumi. Ti zakoni in sporazumi so podlaga za delovanje organizacij, kot je tudi Amnesty International, ki vlade pozivajo, naj se vzdržijo takega vedenja ali ravnanja, kot so ga deležni ljudje, izpostavljeni v naši akciji Pišem za pravice.

SPLOŠNA DEKLARACIJA ČLOVEKOVIH PRAVIC

DRŽAVLJANSKE PRAVICE IN SVOBOŠČINE

Pravica do življenja, prepoved mučenja in suženjstva, pravica do nediskriminacije.

- Člen 1 Svoboda in enakopravnost pri dostojanstvu in pravicah
- Člen 2 Nediskriminacija
- Člen 3 Pravica do življenja, svobode in varnosti
- Člen 4 Prepoved suženjstva
- Člen 5 Prepoved mučenja

PRAVNE PRAVICE

Pravica do domneve nedolžnosti, pravica do poštenega sojenja, pravica, da nisi samovoljno aretiran ali pridržan.

- Člen 6 Vse nas ščiti zakon
- Člen 7 Pred zakonom smo vsi enaki
- Člen 8 Pravna sredstva, ko so nam kršene pravice
- Člen 9 Prepoved neupravičenega priprtja, zaprtja ali izgona
- Člen 10 Pravica do poštenega sojenja
- Člen 11 Nedolžen, dokler krivda ni dokazana
- Člen 14 Pravica iti v drugo državo in zaprositi za zaščito

SOCIALNE PRAVICE

Pravica do izobrazbe, do ustvarjanja in vzdrževanja družine, do rekreacije, do zdravstvene oskrbe.

- Člen 12 Zasebnost in pravica do doma in družinskega življenja
- Člen 13 Svoboda živeti in svobodno potovati znotraj države
- Člen 16 Pravica do poroke in ustvarjanja družine
- Člen 24 Pravica do počitka in prostega časa
- Člen 26 Pravica do izobrazbe, vključno z brezplačnim osnovnošolskim izobraževanjem

EKONOMSKE PRAVICE

Pravica do lastnine, do dela, do ustreznega bivališča, do pokojnine in do ustreznega življenjskega standarda.

- Člen 15 Pravica do državljanstva
- Člen 17 Pravica do zasebne lastnine
- Člen 22 Pravica do socialne varnosti
- Člen 23 Pravica do pošteno plačanega dela in do članstva v sindikatu
- Člen 25 Pravica do življenjskega standarda, ki omogoča zdravje in dobro počutje

POLITIČNE PRAVICE

Pravica sodelovati pri vodenju države, volilna pravica, pravica do miroljubnega združevanja, svoboda izražanja, prepričanja in veroizpovedi.

- Člen 18 Svoboda prepričanja (vključno z verskim prepričanjem)
- Člen 19 Svoboda izražanja in pravica širjenja informacij
- Člen 20 Svoboda, pridružiti se združenju ter se miroljubno družiti
- Člen 21 Pravica sodelovati pri vodenju tvoje države

KULTURNE PRAVICE, SOLIDARNOSTNE PRAVICE

Pravica sodelovati v kulturnem življenju svoje skupnosti.

- Člen 27 Pravica sodelovati v kulturnem življenju tvoje skupnosti
- Člen 28 Pravica do mednarodnega reda, ki omogoča vse te pravice
- Člen 29 Odgovornost spoštovati pravice drugih
- Člen 30 Teh pravic se ne odvzema!

AKTIVNOST

PRAVICA DO PROTESTA IN
DO SVOBODE ZBIRANJA

KLJUČNI KONCEPTI

- Pravica do protesta
- Svoboda mirnega zbiranja
- Svoboda izražanja

O AKTIVNOSTI

Udeleženci_ke bodo spoznali pravico do svobode izražanja in mirnih protestov. Videli bodo, kako so te pravice pomembne za njihovo življenje. Spoznali bodo položaj mladih na Tajskem, ki poskušajo uveljavljati svoje pravice. V okviru aktivnosti udeležence_ke spodbujamo, da napišejo pismo, v katerem zahtevajo pravico za Rung in ji izkažejo svojo solidarnost.

POTREBEN ČAS

60 minut
(Aktivnosti lahko prilagodite glede na vaš razpoložljiv čas.)

STAROST 12+

UČNI CILJI

Udeleženci:

- **razumejo** pomen pravice do mirnega protesta in svobodnega mirnega zbiranja ter kako sta pravici povezani z njihovim življenjem;
- **začutijo** empatijo do ljudi, zlasti mladih, ki so jim kršene pravice do protestov in mirnega zbiranja;
- **spoznajo** kampanjo Amnesty International Pišem za pravice;
- **napišejo** solidarnostna pisma za Rung.

1. SVOBODA IZRAŽANJA

Udeležence_ke prosite, naj na samolepilne listke zapišejo načine, kako se običajno izražajo. Primeri: objavljanje selfijev, pisanje pesmi, ples ...

Udeležence_ke povabite, naj svoje listke nalepijo na tablo (ali steno), da bodo vsi lahko videli njihove odgovore. Dajte jim minuto, da si ogledajo vse listke na tabli.

Ko je tabla prekrita z listki, jih vprašajte, zakaj se izražajo na te načine.

- Kaj vam omogoča tovrstno izražanje?
- Zakaj je to za vas pomembno?

Razdelite udeležence_ke v pare, kjer naj se pogovorijo, kakšne bi bile posledice, če jim izražanje na napisane načine ne bi bilo več dovoljeno.

- Ali bi to imelo velik vpliv na njihove vsakodnevne dejavnosti in njihova prijateljstva?
- Kako bi se počutili?
- Bi bili razburjeni? Zakaj? Ali zakaj ne?

POTREBNA GRADIVA

(najdete jih v nadaljevanju dokumenta)

- Osnovne informacije: **Pravica do svobode izražanja in zbiranja**
- **Vrste protesta**
- **Zapiski o protestih**
- **Zgodba o Rung**
- Samolepilni listki
- Tabla
- Izbirno: video intervju z Rung (angleški podnapisi)
www.youtube.com/watch?v=lnNt_grlJFo

PRIPRAVA

- Natisnite tri izročke za vsakega udeleženca_ko (gradiva: **Vrste protesta, Zapiski o protestih, Zgodba o Rung**).
- Natisnite ali prikažite slike Rung.
- Za več informacij o dogajanjih na Tajskem preberite članek v angleščini: www.amnesty.org/en/latest/news/2020/11/whats-happening-thailand-10-things/.
- Izbirno: Če želite izvesti več o pravici do protesta, vas vabimo, da opravite spletni tečaj na Akademiji Amnesty: <https://www.akademija-amnesty.si/tecaji/pravica-do-protesta>. Pogosta vprašanja in odgovore ter kratko predstavitev področja pa najdete tu: <https://www.akademija-amnesty.si/izobrazevanje/pravica-do-protesta>. Tudi za svobodo izražanja najdete na Akademiji Amnesty več podpornih gradiv in spletni tečaj: <https://www.akademija-amnesty.si/izobrazevanje/zagovarjanje-svobode-izrazanja>.

SPOŠTUJTE UKREPE PROTI COVIDU-19

Poskrbite, da boste aktivnost izvajali v skladu s smernicami NIJZ ter poskrbite za varnost in ustrezno razdaljo.

Če boste aktivnosti opravljali na spletu:

- **Izberite** platformo, ki participacijo in interakcijo zagotavlja na varen način.
- **Poskrbite**, da bo aktivnost omogočala potrebno refleksijo in pogovor (v majhnih skupinah).
- **Zagotovite** tehnično opremo za udeležence in jim omogočite učinkovito participacijo.

15 MINUT

Nato preverite z udeleženci_kami, kako so potekale razprave v parih. Kaj jih je presenetilo?

Razložite jim, da se veliko ljudi po svetu ne more svobodno izražati in da nekaterim ljudem grozi zapor preprosto zato, ker izražajo svoje mnenje.

2. PREUČEVANJE PRAVICE DO PROTESTA

 10 MINUT

Pokažite udeležencem_kam štiri slike v izročku **Vrste protestov** (v nadaljevanju).

- Kaj imajo slike skupnega?
- Kje se nahajajo slike?
- Kaj počnejo ljudje na slikah? Zakaj to počnejo?
- Kaj bi storili vi, če bi želeli spremeniti družbo?

Na glas preberite **Zapiske o protestih** (v nadaljevanju). Po vsakem odstavku se ustavite in vprašajte udeležence_ke, katera slika je opisana. Skupaj z udeleženci raziščite:

- Zakaj so ljudje protestirali na način, kot so?
- Kaj imajo protestniki_ce v vseh primerih skupnega?

Povejte udeležencem_kam o pravicah do svobode izražanja in zbiranja z uporabo osnovnih informacij (v nadaljevanju).

3. RUNG IN NJENA ZGODBA

 25 MINUT

Povejte udeležence_kam, da slika številka ena prikazuje Panusayo »Rung« (Rung je njen vzdevek in pomeni mavrica). Rung je študentka, aktivistka in ena izmed vodilnih oseb mladinskega prodemokratskega gibanja na Tajskem. Med drugim sodeluje tudi v gibanju Ratsadon, ki ga vodijo študentje, prav tako je članica vodstva organizacije United Front of Thammasat and Demonstration (Združena fronta demonstracij na univerzi Thammasat), ki poziva k družbenim reformam in zagovarja, da ima vsak pravico komentirati družbo, v kateri živi.

Razdelite izročke z **zgodbo o Rung** in udeležence_ke prosite, naj jo preberejo.

Razdelite udeležence_ke v 5 skupin. Na spletu naj poizkušajo poiskati čim več informacij o Rung. Če nimajo dostopa do spletnih virov, jih prosite, naj uporabijo informacije v izročkih.

- a) Zakaj Rung protestira? Kakšne so njene zahteve? Za koga protestira?
- b) S kakšnimi težavami se sooča?
- c) Zakaj je pomembno, da se Rung svobodno izraža? Za koga je to pomembno?
- d) Kaj vas navdihuje pri njeni zgodbi?
- e) Kaj po vašem mnenju daje Rung moč in pogum za nadaljevanje? Kaj bi lahko naredili, da bi jo podprli?

Vsaka skupina naj odgovori na eno izmed zgornjih vprašanj (a, b, c, d, e), ostale skupine pa naj komentirajo in dodajo svoje ugotovitve.

Po zadnjem vprašanju naj udeleženci_ke sprejmejo odločitev, ali želijo ukrepati za Rung.

■ Več informacij o Rung in o svobodi izražanja si lahko preberete v naši spletni igri Rights Arcade, ki je na voljo v angleščini. Poiščite »Rights Arcade« v trgovini Google Play ali IOS App Store.

4. UKREPAJTE

Opišite kampanjo Pišem za pravice. Navedite lanskoletne primere, ki prikazujejo, kako uspešno je lahko pisanje pisem in izvajanje drugih solidarnostnih akcij.

Če vam zmanjkuje časa, lahko udeležence_ke spodbudite, da se organizirajo v svojem prostem času. Spodbujajte jih k ustvarjalnosti.

■ Udeležencem_kam predvajajte uvodni video akcije Pišite za pravice: <https://www.youtube.com/watch?v=UIMEd7Thne8>.

■ Udeležencem_kam predvajajte video o Rung (na voljo s slovenskimi podnapisi): <https://www.youtube.com/watch?v=fiib9rYw0Hs>.

NAPIŠITE PISMO

Spodbujajte udeležence, da pišejo predsedniku tajske vlade (Prayut Chan-O-Cha), uporabijo naj kontaktne podatke v kvadratu na desni strani.

Udeleženci_ke lahko podpišejo peticijo na spletni strani Amnesty International Slovenije: <https://www.amnesty.si/pisem-za-pravice-21-vse-peticije#peticija> ali pa jim predstavite smernice za pisanje bolj osebnega sporočila:

- Povejte predsedniku tajske vlade kaj o sebi.
- Povejte mu, kaj vas je šokiralo v zgodbi o Rung. Je študentka, miroljubna protestnica in zagovornica človekovih pravic, ki si le želi boljše življenje za ljudi na Tajskem.
- Pozovite ga, **naj nemudoma ustavi vse kazenske postopke proti Panusayi »Rung« in drugim, ki so obtoženi zgolj zaradi mirnega uveljavljanja svojih pravic do svobode mirnega zbiranja in izražanja.**

The Office of the Permanent Secretary,
Government House,
1 Nakhon Pathom Road,
Dusit,
Bangkok 10300
Thailand

Naslavljanje:
Dear Prime Minister

E-naslov:
sarabun@opm.go.th

Družbena omrežja: @prayutofficial

POKAŽITE SOLIDARNOST

Spodbudite udeležence_ke, da pokažejo solidarnost z Rung, tako da izberejo enega ali več spodaj opisanih načinov.

Rung v tajščini pomeni mavrica. To je simbol, s katerim ji lahko izkažemo svojo podporo. Poleg tega obožuje mačke, zato bi se brez dvoma zelo razveselila tudi solidarnostnih pisem s tem motivom.

Svoja solidarnostna sporočila lahko pošljete na slovensko Amnesty in jih bomo naprej posredovali mi. Fotografije vašega ustvarjanja in pisanja pa lahko objavite tudi na družbenih omrežjih. Uporabite ključnika **#RungIsMyRainbow** in **#Pisemzapravice** in označite **@amnesty.slovenije**.

Rung lahko označite tudi na družbenih omrežjih:

Facebook: www.facebook.com/panusaya.sithijirawattanakul

Twitter: @PanusayaS

Instagram: @overttherainbow

OSNOVNE INFORMACIJE

PRAVICA DO SVOBODE IZRAŽANJA IN ZBIRANJA

PRAVICA DO SVOBODE IZRAŽANJA

Vsakdo ima pravico do svobode izražanja. Ta pravica vključuje svobodo imeti mnenje brez vmešavanja ter svobodo iskati, sprejemati in širiti informacije in ideje na kakršenkoli način in ne glede na meje. Svoboda izražanja ščiti vašo pravico do lastnega mnenja in da ga lahko svobodno izražate brez vmešavanja vlade. To vključuje pravico do izražanja stališč z javnimi protesti, s pisanjem, preko medijskih oddaj ali umetniških del.

PRAVICA DO SVOBODE MIRNEGA ZBIRANJA

Svoboda mirnega zbiranja je pravica ljudi, da se zberejo na javnem mestu in izrazijo svoj skupni interes in namen. Med takšna zbiranja štejemo sestanke, (sedeče) stavke, povorke in shode. Pravica do mirnega zbiranja pomeni, da se lahko nekdo mirno zbira z ostalimi brez strahu, da ga policija aretira ali nadleguje. Pravzaprav imajo oblasti dolžnost omogočiti mirna zbiranja, zato lahko od policije zahtevamo, da sprejme posebne ukrepe za zagotovitev varnosti tako ljudi, ki se zbirajo, kot tudi ostale širše javnosti.

Pravici do svobode izražanja in mirnega zbiranja sta zapisani v mednarodnem pravu človekovih pravic, vključeni sta v Splošno deklaracijo človekovih pravic, v Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah ter v številne nacionalne pravne sisteme.

MIRNO ZBIRANJE V ČASU COVIDA-19

Čeprav imamo pravico do svobode mirnega zbiranja, to ni neomejena pravica. Včasih so vlade dolžne zaščititi pravice ostalih ljudi ali določene javne interese, kar lahko zahteva nekatere omejitve zbiranja. Toda okoliščine, v katerih lahko oblasti omejijo svobodo mirnega zbiranja, so zelo redke in jih je treba obravnavati kot izjeme in ne kot normo.

Javno zdravje predstavlja javni interes. Praviloma ne sme biti splošnih prepovedi zbiranja. Vsako zbiranje je treba oceniti, omejitve pa je treba uvesti le v obsegu, ki je potreben in sorazmeren za doseg legitirnega cilja.

V odgovor na pandemijo covid-19:

- Omejitve zbiranja so lahko le s ciljem varovanja javnega zdravja.
- Omejitve morajo biti učinkovite za doseganje cilja varovanja javnega zdravja.
- Omejitve morajo biti časovno omejene. Redno je treba preverjati njihovo nujnost in sorazmernost.
- Če so za doseg istega cilja na voljo manj omejevalni ukrepi, je treba uporabiti te.
- Popolna prepoved določenega zbiranja je lahko le zadnja možnost.

© Yostorn Triyos/Amnesty International

IZROČEK VRSTE PROTESTA

© Kan Sangtong

1

IZROČEK VRSTE PROTESTA

© Leung Ching Yau Alex

IZROČEK

VRSTE PROTESTA

IZROČEK

VRSTE PROTESTA

IZROČEK

ZAPISKI O PROTESTIH

1

Miren protest na Tajskem leta 2020. Ljudje so pozivali k pravičnosti in boljši družbi.

© Kan Sangtong

2

Leta 2014 je bilo na ulicah Hongkonga na Kitajskem več deset tisoč ljudi, ki so pozivali k demokratičnim reformam v mestu. Protest je trajal 79 dni, udeleženci pa so zasedli vse pomembnejše dele mesta. Ljudje so med protestom uporabljali dežnike, da so se zaščitili pred solzivcem. Dežnik je kmalu postal simbol boja in gibanje je po njem dobilo tudi svoje ime Umbrella Movement (gibanje Dežnik). © Leung Ching Yau Alex

3

Protesta proti ugrabitvi neveste v Kirgizistanu 6. junija 2018 se je udeležilo več kot 1000 ljudi, med njimi tudi šolarji in šolarke. Povod za protest je bil umor 20-letnice, ki jo je njen ugrabitelj ubil na policijski postaji. © DMITRY MOTINOV/AFP/Getty Images

4

Fotografija predstavlja enega izmed mnogih protestov, ki je potekal v okviru kampanje Amnesty International ZDA, kjer so protestniki_ce organizirali turnejo z avtobusom, na kateri so želeli opozoriti na žrtve napadov brezpilotnih letal. Na fotografiji študentje Univerze v Minnesoti, ki vladi ZDA sporočajo, naj preneha z izvensodnimi usmrčitvami. Žrtve napadov brezpilotnih letal in njihove družine imajo le malo možnosti za zagotovitev pravice. © Amnesty International / Flor Montero

IZROČEK

ZGODBA O RUNG

Panusaya »Rung« Sithijirawattanakul se opiše kot skromna in tiha. Študentka in amaterska violinistka je bila nekoč res sramežljiva, danes pa je ena izmed vodilnih oseb v tajskem mladinskem demokratičnem gibanju.

Rung je postala politično aktivna med študijem sociologije in antropologije na univerzi v prestolnici Bangkok. Pogumno je sodelovala v protestih za družbene in politične spremembe, ki so potekali vso leto 2020. Avgusta je postala vodja protestov. Rung je pozivala k enakosti, svobodi izražanja in reformi monarhije, kar je na Tajskem še posebej občutljiva tema. Ta dejanja so jo postavila pred oči nacionalne javnosti in oblasti so jo označile za problematično.

Rung je še naprej vodila proteste za ustavno in družbeno reformo. Obtožena je bila, da je sprožila nemire, marca pa so jo aretirali v skladu z zakonom, ki kriminalizira kritiko tajske kraljeve družine ter se uporablja za utišanje vladne kritike. Zaprta je bila 60 dni, medtem so ji odkrili covid-19. Oblasti so šestkrat zavrnile zahtevo za varščino, zato je začela 38-dnevno gladovno stavko in bila 30. aprila 2021 izpuščena.

Grozi ji na desetine obtožb, med drugim tudi dosmrtna zaporna kazen.

»Ko enkrat vstopiš v zapor,
tvoja človečnost nikoli
več ne bo nedotaknjena,«
pravi Rung.

© Yostorn Triyos/Amnesty International

© Private

© Private

Slike Rung med demonstracijami na Tajskem

0 AMNESTY INTERNATIONAL

Amnesty International je globalno gibanje več kot 10 milijonov ljudi, ki se skupaj borimo proti krivicam. Zavzemamo se za svet, v katerem se bodo vsem spoštovale človekove pravice.

Raziskujemo in razkrivamo dejstva, kadarkoli in kjerkoli se zgodijo zlorabe. Spremljamo delo vlad in drugih vplivnih skupin, kot so na primer podjetja, ter jih opozarjamo na njihove obljube in spoštovanje mednarodnega prava. Z zgodbami izjemnih ljudi, s katerimi sodelujemo, mobiliziramo milijone privržencev_k s celega sveta, da se zavzamejo za spremembe in se pridružijo ščitenju aktivistov_aktivistk. Podpiramo ljudi, da se z izobraževanjem in usposabljanjem naučijo zagovarjati njihove pravice.

**AMNESTY
INTERNATIONAL
SLOVENIJA**

Dunajska cesta 5
1000 Ljubljana

Povzeto in prilagojeno
po dokumentu AI (Indeks:
POL 32/4571/2021 English,
September 2021)

e.: sola@amnesty.si
t.: 01/ 426 93 77

sola.amnesty.si

Vse fotografije
© Amnesty International,
razen v primerih, ko je
navedeno drugače.

Naslovna fotografija
© Yostorn Triyos/Amnesty
International

**PIŠEM
ZA
PRAVICE**

**AMNESTY
INTERNATIONAL**
V Sloveniji že od 1988

